

КАК ДА ИЗГОТВИМ СВОЕТО ПОРТФОЛИОТО

ОБЩИ НАСОКИ: Учителят в една професионална гимназия се нуждае не само от общи умения за преподаване и теоретични познания, но също така и от специфични професионални умения, свързани с професии, които се изучават в нашата гимназия. Той има нужда от следните умения и знания:

- Нови педагогически умения по линия на подхода, поставящ в центъра обучаемия.
- Теория (осъвременена) и техники за обучение на работното място, които да се осигуряват на обучаемите.
- Съвременни професионални умения свързани с модерните технологии и практики.
- Съзнание за потребностите на бизнеса и работодателите.
- Умения за работа в екип и създаване на мрежи от отношения.
- Управленски, организационни и комуникативни умения

При изготвяне на портфолиото всеки трябва да знае, че то ще бъде използвано от други хора – колеги, ръководство, родители и ученици. Необходимо е всеки да има предвид, че:

Портфолиото на учителя е доказателството докъде е успял да постигне своите цели. Портфолиото е неговата витрината. То не е завършено – то е колекция от материали, които представят работата на учителя, неговата философия на преподаване. То може да се използва от други членове на колектива, за да покаже как се работи в съответната институция.

Има няколко въпроса, с които всеки учител трябва да се съобрази при подготовката на портфолиото. В него всяко твърдение трябва да подкрепено с доказателства или насоки къде могат да се намерят такива. Например, за работа в определен проект не е достатъчно да се напише името му. Участието в състезание и конкурс трябва да бъде само споменото. Трябва да бъде описана същността на работата и да се даде отговор на въпроса как, защо и кога. Очаква се вашето портфолио да отразява това, което преподавате и начина, по който осъвременявате преподаваната материя. Портфолиото трябва да отразява професионалното развитие на учителя, който го разработва. Информацията трябва да бъде добре оформена, за да може да бъде използвана от други хора.

Електронно портфолио е онова което е on-line. Ако вашето портфолио е такова – то ще носи допълнителна полза, тъй като учениците ви научават повече за вас, Ученикът ще знае какъв е неговият учител, възможно е да се гордеят с неговите постижения, възможно е да подражават на неговия/нейния успех. Както всички портфолиа, така и е-портфолио също увеличава самооценката на учителя, възможността да наблюдаваш постигнатото от някого от разстояние.

КОНКРЕТНИ УКАЗАНИЯ ПОД ФОРМА НА ШАБЛОН

Име, фамилия:
Учебна година

I. РЕЗЮМЕ

В този раздел се очаква учителят да представи себе си. Съществуват различни начини за това, но най-разпространеният е чрез разработване на стандартният модел на CV (Europass CV form).

II-ФИЛОСОФИЯ НА ПРЕПОДАВАНЕ

Портфолиото е инструмент, чрез който опознавате себе си. То трябва да ви помогне да размишлявате върху своята работа, да прецените какво знаете, какво мислите , в какво вярвате. С този процес вие откривате своите силни страни и се ориентирате как да продължите своето усъвършенстване.

Философията на образованието не се състои в изучаване на теорията за образованието и след това прилагането ѝ в клас. Тя е използването на теорията в класната стая за развиване на собствена философия за образованието.

Следващите въпроси могат да ви помогнат при осмислянето и създаването на ваша собствена философия на преподаване:

1. Според вашите виждания какво прави един учител добър? Как формирате мнението си?
2. Какво мислите за преподавателската си кариера? Възприемате ли я като призвание, мисия, работа? За вас тази кариера носи ли ви удовлетворение? Какви трудности срещате и как се справяте с тях?
3. Какви са вашите убеждения за преподаването и ученето?

4. Как се чувствате/ какво мислите за различните ви роли като учител: “ социален работник, съветник (духовен наставник), социализиращ в нормите на обществото?
5. Как убеждавате вашите ученици? Какво всъщност искате да постигнете сред тях и за тях?
6. Какъв тип педагогически похвати използвате сред учениците в клас?
7. Тези педагогически похвати променят ли се от клас в клас, от тема, дисциплина, спрямо други теми? Променят ли се през цялата ви преподавателска кариера?
8. Има ли връзка между вашата философия за образованието и преподаването ви в клас?
9. Може ли да дадете специфични примери от вашия учителски репертоар, които отразяват вашата философия на преподаване?
10. Може ли да посочите списък на семинарите, дебатите, телевизионните програми, които смятате, че са допринесли за вашата философия на преподаване?

Пример за философия на преподаване:

Моята философия за образованието поставя в центъра ученика. Отчитам ролята на семейството и смятам че трябва заедно да работим върху развиването на индивидуалните потребности на ученика. Трябва да работим в посока за активно включването на учениците в процеса на учене. Не приемам че ДООИ трябва да имат минимум и максимум, че всичко трябва да се разглежда в училище. Смятам че учителя трябва да има повече права при изготвяне на тематичния план по предмета който преподава, като се съобразява с възможностите на групата. Не приемам че учениците трябва да провеждат обучението си в часовете в класната стая.

Моята философия на образование е то да бъде прогресивно. Аз съм съгласен, че учениците трябва да учат от преживяванията, събитията от реалния живот, които са значими за тях.

III – ОТГОВОРНОСТИ НА УЧИТЕЛЯ/ УЧЕБНА ПРОГРАМА

Тази част от портфолиото е свързана с вашите текущи отговорности. От вас ще се очаква:

- Кратко описание на настоящите ви задължения

- Включване на наименованието на предметите, също така броя на учениците от всеки курс, на които преподавате
- Включване на актуалната учебна програма, по която преподавате, с обяснение как я трансформирате в схеми за работа и учебни планове
- Работни групи в които участвате в рамките на училището

IV. : МЕТОДИ НА ПРЕПОДАВАНЕ/ СТРАТЕГИИ

В този раздел трябва да опишете накратко стратегиите за преподаване, които включвате:

- Примери за материали, които сте разработвали (диплянки, презентации, брошури, постери и др.)
- Примери за дейности/семинари, които сте организирали
- Примери за организация на на ЗИП и СИП, които сте разработили
- Примери за иновации в стратегиите за преподаване
- Примери за допълнителна литература или друга помощна, които може да предоставите на учениците
- Примери за това как интегрирате информационните технологии във вашите уроци
- Информация за всяко изследване, за всяка новост която ви е вдъхновила да промените методите си за преподаване
- Информация за добри практики или методи получени по време на международно сътрудничество

V. ОБРАТНА ВРЪЗКА

В този раздел трябва да дадете доказателства за ефективността на преподаването ви:

- Какви методи използвате за оценка на вашата ефективност на преподаване? Резултати от оценки, общото представяне на учениците, обратна връзка?
- Имате ли доказателства, че достигате до всички ученици в клас, а не само до най-талантливите?
- Чувствителен/а ли сте към различните им потребности, силни страни, способности?

- Какви инструменти използвате, за да оцените учениците?
- Имате ли форма за обратна връзка от учениците? (Вж. Приложение)
- Образци на тестове, ученически разработки, презентации

VI- ДРУГО

В този раздел трябва да включите всички други дейности, които по някакъв начин оказват влияние на вашата професия и качество на преподаване. Това може да включва:

- Работа в методическото обединение
- Конференции, които сте посетили (посочване на дата заедно с официалната програма на събитието)
- Материали, които сте представили по време на конференция или публикувани в списание, вестник
- Доказателства от трети страни (например родители), даващи обратна връзка за вашата кариера на учител
- Участие в дейности, свързани с образованието, но извън институцията
- Лични изяви

VII- БЪДЕЩИ ПЛАНОВЕ

Това е важен раздел от вашето портфолио. Той показва как планирате да подобрите преподаването си в бъдеще. Трябва да включва планове в краткосрочен и дългосрочен период, например, да защитите ПКС. В рамките на философията за учене през целия живот всеки индивид независимо от професионалната област не трябва да спира своето саморазвитие.

В този раздел трябва да споделите какви проекти смятате да разработите, в какви инициативи желаете да се включите за да подобрите уменията си за преподаване. Например, важно е учителят да е наясно какви курсове представляват интерес за него и кои от тях ще представляват интерес през следващите години.

VIII-Самонаблюдение

Идеята на самонаблюдението е чрез представеното от вас да разберете повече за себе си като учител и обучаващ се. Самонаблюдението е начин за самооценка. То е процес на анализ на вашите действия и влиянието ви върху учениците. Също така изразява как успявате да организирате професионалния си живот: посетени курсове, прочетени книги, проведени дискусии с колеги, забележки, ежедневието в клас и др.

В края на самоанализа следва да сте в по-добра позиция за подобряване на своето преподаване.

Ако желаете може да отговорите на следните въпроси:

- Коя е най-силната ви страна като учител? Защо?
- Какво най-много би искал да промениш в своето преподаване? Предприел ли си стъпки в тази посока?
- Кое е най-забележителното ти постижение?
- Какви нови стратегии за преподаване се опитвал през последните години?
- Какво си научил от стратегиите, които са били успешни? Тези, които не са били успешни?
- Какво говори учебната ви програма за стила ви на преподаване?
- Как мотивирате изявените ученици? Как мотивирате тези ученици, които се борят?
- Как бихте описали отношението между вас и учениците ви?
- Какви са трите най-важни неща, които новопостъпващите учители в твоята област трябва да знаят, за да бъдат ефективни?
- Как бихте описали отношението си към преподаването? Променило ли се е през последните години? По какъв начин?

IX- ПРИЛОЖЕНИЕ

Тук можете да включите всяка друга информация, която смятате, че има отношение към предоставената такава в портфолиото. Можете да поставите въпроси към ръководството свързани с вашата работа като материална база, заплащане или вътрешни конфликти.

Приложение 1

ПРИМЕР ЗА ОЦЕНКА НА ПОРТФОЛИО

5 = Отлично, 4 = Добро, 3 = Задоволително, 2 = Средно, 1 = Незадоволително	
Философия на образованието: Съдържа становище на автора относно философията на образованието; отразява еволюцията на убежденията за процесите на преподаване и учене; включва определяне на професионални цели	
Резюме: Качество на оформяне; приемлив формат; включване на добър ИТК опит	
Педагогическо съдържание и Планиране: Документите да бъдат резултат на внимателен подбор. Цели; планирането включва методите за оценка; примери, плановете отразяват философията на образованието	
Развитие на учениците и учене: примери, съобразени с различни етапи от развитието на учениците, стилове на учене, силни страни, потребности. Примери за стратегии за преподаване и учене, които да посрещат потребностите на различните обучаеми (например, единичен урок, в който са използвани безброй стратегии за преподаване)	
Мотивация и управление на класната стая: Представяне на примери за подкрепяща работата среда чрез различни стилове; внимателно обмисляне на доказателства; внимателно обмислени процедури; Включване на успешни стратегии използвани за управление на отношенията в класната стая	
Комуникация и технологии: примери/ доказателства за използването на технологии в класната стая и доказателства за резултатите от ученето	
Стратегии за оценка: примери за стратегии и техники за оценка, използвани в класната стая	
Практика за самонаблюдение – Професионално развитие: Показва внимателно обмисляне и наблюдение на себе си като учител , който оценява ученика	
Семейство и включване на общността: Информация за комуникация, сътрудничество с родители, настойници/ други професионалисти от училището и обкръжаващата общност; включване на доказателства за общуване с родители/семейства в подкрепа на учениците и тяхното благопреуспяване	
Цялостна организация и изглед на портфолиото	

МОЛЯ, ОТГОВОРЕТЕ НА СЛЕДВАЩИТЕ ВЪПРОСИ:

1) Вашият учител намира ли обяснение на въпросите ви?

.....
.....
.....

(Намира всеки път, Намира, но понякога със закъснение, Намира, но винаги със закъснение, Понякога не намира обяснение, Никога не намира обяснение)

2) Вашият учител съумява ли да направи предмета/ученето по-интересно?

.....
.....
.....

(Винаги, Повечето пъти, Понякога, Рядко, Никога)

3) Може ли вашият учител да вдъхновява и да направи така, че да работите упорито за постигането на по-добри резултати?

.....
.....

(Винаги, Повечето пъти, Понякога, Рядко, Никога)

4) Вашият учител удовлетворява ли интересите и любознателността ви?

.....
.....
.

(Винаги, Повечето пъти, Понякога, Рядко, Никога)

5) Ако имахте избор бихте ли учили отново при вашия учител в бъдеще?

.....
.....

(Да, Може би, Никога)

6) Бихте ли препоръчали вашия учител на своите приятели или роднини?

(Да, Може би, Никога)

- 6) Вашият учител съумява ли да ви вдъхне увереност, че сте подготвени по дадената дисциплина?

.....
.....

(Да, Може би, Не знам, Не)

- 8) Какво е отношението ви към вашия учител?

.....
.....

(1 Уважавам го, Възхищавам му се, Моят учител е мой приятел, Харесвам моя учител, Не харесвам моя учител, Мразя учителя си, Нищо специално за него)

- 9) Две неща, които харесвате най-много във вашия учител

1.

.....

2.

.....